

Dosarul nr. 2r-526/23
2-22039977-01-2r-23112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: N.Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: I.Secrieru, V.Cotorobai, M.Anton)

D E C I Z I E

27 martie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Vadim Șpac, în interesele lui Aramescu Vladislav,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.23 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Aramescu Vladislav și Aramescu Irina cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim, împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 23 martie 2022 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.23 din mun. Chișinău în procedura de faliment, s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Aramescu Vladislav și Aramescu Irina cu privire la încasarea în mod solidar a datoriei în sumă totală de 1311,87 lei pentru serviciile prestate de energie termică, acumulată în perioada 01.12.2017-31.12.2021 și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 24 martie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost acceptată în procedură scrisă de examinare a cererilor cu valoare redusă cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.23 din mun. Chișinău în procedura de faliment.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea. S-a respins ca neîntemeiată excepția de tardivitate formulată de reprezentantul pârâtului Aramescu Vladislav, avocatul Șpac Vadim. S-a încasat în mod solidar de la Aramescu Irina și Aramescu Vladislav în beneficiul ÎMGFL nr.23 din mun.Chișinău în procedura falimentului, datoria pentru servicii comunale (energie termică) în suma de 1311,87 lei, acumulată în perioada 01.12.2017-13.12.2021. S-a încasat în mod solidar de la Aramescu Irina și Aramescu Vladislav în beneficiul statului cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 270 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 mai 2023, avocatul Vadim Șpac, acționând în interesele lui Aramescu Vladislav a depus cerere de apel nemotivată

împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea a unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis apelantului Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim cererea de apel cu toate documentele anexate.

La 17 noiembrie 2023, avocatul Șpac Vadim, în interesele lui Aramescu Vladislav, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, restituirea spre rejudecare a problemei soluționate prin încheierea casată.

În motivarea recursului, avocatul Vadim Șpac, în interesele lui Aramescu Vladislav a invocat dezacordul cu încheierea contestată, motivând că, atât dispozitivul cât și hotărârea motivată din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nu a fost comunicată recurentului, or litigiul în cauză a fost examinat în procedură cu valoare redusă fără prezența părților.

În context a comunicat că, termenul de 30 de zile, conform art.362 Cod de procedură civilă începe să curgă din momentul când părții i s-a adus la cunoștință actul judecătoresc.

Cererea de apel înaintată a fost restituită contrar prevederilor art.6 din CEDO, prin încălcarea dreptului la un proces echitabil

La 30 noiembrie 2023 Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.23 din mun. Chișinău în procedura de faliment a depus referință și a solicitat respingerea recursului depus de avocatul Vadim Șpac, în interesele lui Aramescu Vladislav și menținerea încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 26 octombrie 2023, iar, prin intermediul poștei electronice, la 15 noiembrie 2023, a fost notificată avocatului Vadim Șpac, care acționează în interesele lui Aramescu Vladislav, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.62).

Prin urmare, recursul declarat la data de 17 noiembrie 2023, de către avocatul Șpac Vadim, în interesele lui Aramescu Vladislav împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

În conformitate cu art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând cererea de recurs, prin prisma argumentelor invocate de către avocatul Șpac Vadim, în interesele lui Aramescu Vladislav și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Conform art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 111 alin. (1) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 362 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Din materialele cauzei rezultă că, la 09 noiembrie 2022 Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a pronunțat dispozitivul hotărârii, prin care a admis acțiunea depusă de ÎMGFL nr.23 din mun. Chișinău în procedura falimentului.

Mai mult ca atât, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost plasat pe Portalul Național al Instanțelor: www.jc.instance.justice.md. la 09 noiembrie 2022.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 10 mai 2023 avocatul Vadim Șpac, acționând în interesele lui Aramescu Vladislav a depus cerere de apel nemotivată. Totodată, a indicat că apelul motivat îl va prezenta ulterior după ce va lua cunoștință cu hotărârea integrală a primei instanțe, fără însă a solicita repunerea în termen a apelului (f.d.47).

Ca urmare, prin încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2022 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru și s-a remis apelantului Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim cererea de apel cu toate documentele anexate.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele recursului și cadrul legal aplicabil speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece cererea de apel a fost depusă peste termenul de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut la art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Or, după cum rezultă din actele cauzei, dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat la 09 noiembrie 2022, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă la 10 martie

2023, pe când termenul-limită de depunere a cererii de apel a expirat la 09 decembrie 2022.

Totodată, în conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Din normele legale citate supra rezultă că termenul de declarare a apelului poate fi restabilit doar dacă persoanele îndreptățite prin cerere invocă această solicitare. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului de procedură. Prin prisma jurisprudenței CEDO, nemotivarea de către instanță a temeiurilor de repunere a apelului în termen sau repunerea neîntemeiată în termenul de apel reprezintă o încălcare a dreptului la un proces echitabil.

La caz se constată că apelul a fost depus de către Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim peste termenul legal de atac, însă apelantul nu a solicitat repunerea în termen a apelului, printr-o cerere formulată în condițiile art. 116 din Codul de procedură civilă, cu indicarea motivelor și prezentarea probelor întru confirmarea imposibilității depunerii apelului în termenul legal. Or, repunerea în termenul de atac se face de către instanța de judecată doar în cazurile și în ordinea strict reglementată de art. 116 din Codul de procedură civilă, care cert, expres și imperativ stipulează că repunerea în termen a actului de procedură poate fi efectuată doar la cererea persoanei care o solicită și cu anexarea probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului.

Prin urmare, Aramescu Vladislav, reprezentat de avocatul Șpac Vadim, contestând hotărârea primei instanțe peste termenul legal de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului, trebuia să depună diligența și să întreprindă măsurile necesare pentru a-și proteja drepturile de acces la instanță prin depunerea unei cereri de repunere în termen a apelului, cu anexarea probelor justificative care să confirme imposibilitatea depunerii cererii de apel în termenul de atac prevăzut de lege. Or, instanța de apel nu era în drept din oficiu să dispună acest fapt, fără ca apelanții să înainteze personal această solicitare.

Subsecvent, în conformitate cu art. 100 alin.(4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Nu pot fi reținute argumentele avocatului Vadim Șpac, în interesele lui Aramescu Vladislav invocate în cererea de recurs precum că atât dispozitivul cât și hotărârea motivată din 09 noiembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru nu a fost comunicată recurentului, și litigiul în cauză a fost examinat în procedură cu valoare redusă fără prezența părților.

Or, legislația procesual civilă în vigoare cert stipulează că indiferent de faptul dacă partea a fost sau nu prezentă la pronunțarea dispozitivului hotărârii, termenul de declarare a apelului de 30 de zile prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, dar nu de la data recepționării (comunicării) actului judecătoresc sau încetării circumstanțelor care au dus la omiterea termenului de procedură.

Dat fiind cele relatate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră drept întemeiată și legală încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6§1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta și-a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Șpac Vadim, în interesele lui Aramescu Vladislav împotriva încheierii din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2), art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Șpac Vadim, în interesele lui Aramescu Vladislav.

Se menține încheierea din 26 octombrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr.23 din mun. Chișinău în procedura falimentului împotriva lui Aramescu Vladislav și Aramescu Irina cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi